

FILEFJELL REINLAG ANS
v/ Knut Maristuen Maristova
6888 BORGUND
Att. Knut Maristuen

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hermund Mjelstad, 5764 3124

Avslag på søknad om skadefelling av kongeørn i Lærdal kommune - Filefjell reinlag Ans

Fylkesmannen i Vestland avslår søknaden om skadefelling av ein kongeørn i Lærdal kommune.

Vi har lagt vekt på at skadeomfanget er lite og usikkert, det er ikkje dokumentert av Statens naturoppsyn og det er krevjande å skilje ut kva for kongeørnar som gjer skade.

Avslaget er gjeve med heimel i naturmangfaldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jf. §§ 1 og 3.

Søknad om løyve datert 20.05.2019 til skadefelling av kongeørn vart motteke av Fylkesmannen i Vestland 23.05.2019.

Bakgrunn

Filefjell reinlag søker om skadefellingsløyve på ein kongeørn i kvar av kommunane Lærdal, Hemsedal og Vang, til saman tre kongeørnar. Bakgrunn er skadedokumentasjon av Statens naturoppsyn og eigne observasjonar.

Statens naturoppsyn (SNO) har fått melding om og undersøkt tre skadesaker frå Filefjell reinlag. Kadavera er frå perioden 8. mai til 13. mai. I to av sakene skriv SNO at kongeørn er skadegjerar, men denne vurderinga er usikker. For det tredje kadaveret er det konkludert med ukjent dødsårsak. Sakene er lagt inn i Rovbasen. Så vidt vi kjenner til er det ingen andre skadesaker i 2019 med kongeørn som skadegjerar i nabokommunane Hemsedal og Vang. Dei tre reinskalsvane er funnet i fjellområdet ved Høgeloft/Knipenborg aust for RV 52 Hemsedalsvegen, og ligg tett inn mot kommunane Hemsedal og Vang.

Filefjell reinlag skriv at dei i dei siste vekene har hatt store tap av nyfødde reinkalvar, har sett kongeørn drepe kalvar og flydd bort med nyfødde kalvar. Dei opplyser om at dei observerer eit 10-tals kongeørnar kvar dag i fjellet, med stort innslag av unge ørnar. Reinlaget har ein

produksjonsflokk på 2300 simler og kalveproduksjonen er avgjerande for drifta. Dei ønskjer derfor å kunne felle tre kongeørn, med eit individ i kvar kommune.

Vurdering

Fylkesmannen har myndigheit etter «*forskrift om forvaltning av rowilt*», § 12, til å tildele skadefellingsløyve på kongeørn som gjer vesentleg skade på bufe eller tamrein, med krav om at felling skal rettast mot bestemte individ, jf. naturmangfaldlova § 18 første ledd b. Vidare skal vedtaket vere avgrensa til eit bestemt område og tidsrom, og det kan knytast nærare vilkår til løyvet. Det er og eit vilkår at tiltak for å førebygge skade skal vere utprøvd i rimeleg utstrekning.

Det er generell semje om at kongeørnbestanden har auka etter fredinga i 1968. Dei siste åra med overvaking av kongeørn viser ein stabil bestand, med mindre forskjellar mellom område og år. For Vestlandet verkar bestanden stabil, med ein tendens til fleire etablerte par i ytre deler av regionen. Ikkje alle kongeørnar hekker kvart år, og unge fuglar vil gjerne streife rundt enkeltvis eller i mindre flokkar, spesielt vinterstid og gjerne i lag med havørn på kysten, fram til dei etablerer seg i fem-seks års alderen. Vi har ikkje grunnlag for å hevde at bestanden av kongeørn i indre fjellstrok er aukande, etter vårt syn er bestanden stabil. Norsk institutt for naturforskning (NINA) 2015 har vurdert tal okkuperte hekkeplassar til å vere 51 (34-57) i Sogn og Fjordane.

I slutten av mai og byrjinga av juni vil dei etablerte kongeørnpara vere i gong med hekking, og det er, slik regelverket er utforma, ikkje aktuelt å tildele skadefellingsløyve på ein vaksen kongeørn på denne tida. Å skilje hekkande individ frå ikkje hekkande individ er svært vanskeleg. Når det i søknaden blir skildra at det dagleg blir observert eit 10-tals kongeørnar, vil det og vere vanskeleg å skilje ut akkurat det individet som gjer skade.

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald blir ivareteke på lang sikt og at artane finnast i levedyktige bestandar i deira naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel bli vurdert opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Ein slik avveging skal ikkje føre til at ein ser bort frå målet i § 5, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir oppnådd på ein annan måte eller i eit anna tempo enn om naturmangfaldet hadde vore det einaste omsynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rowiltforvaltning.

I naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndigheit. Kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, har dei siste åra vorte betre for kongeørn. Sjølv om vi framleis manglar detaljert kunnskap om tal hekkande par pr år i regionen, har overvakingsprogrammet til NINA gjeve oss betre tal på dette enn tidlegare. Kongeørnbestanden blir følgd opp ved intensive undersøkingar i nokre område og meir generell overvaking i andre. Vi reknar derfor med at kunnskapsgrunnlaget vil auke dei neste åra. Manglande kunnskap om kongeørn fører til at føre-var-prinsippet kjem i bruk, jf. naturmangfaldlova § 9. Sidan Fylkesmannen gjev avslag på søknaden om skadefelling, vil ikkje §§ 10-12 vere aktuelle å vurdere i denne saka.

Vedtak

Fylkesmannen i Vestland avslår søknaden om skadefelling av kongeørn i Lærdal kommune, Sogn og Fjordane. Kravet i rovviltforskrifta § 12 om vesentleg skade er ikkje oppfylt. Heimel for avslaget er naturmangfaldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rowilt § 12, jf. §§ 1 og 3.

Partane i saka og andre med klagerett etter forvaltningslova, kan klage over avgjerda innan tre veker etter at avgjerda er motteken. Eventuell klage bør grunngjevast og rettast til Miljødirektoratet. Klagen skal sendast til Fylkesmannen, som anten kan ta klagen heilt eller delvis til følgje, eller sende han til Miljødirektoratet for endeleg avgjerd.

Med helsing

Eline Orheim
seksjonsleiar

Hermund Mjelstad
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FYLKESMANNEN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
LÆRDAL KOMMUNE	Postboks 83	6886	LÆRDAL
FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS